

Tilžės Releivis

„Tilžės Releivis“

Ju Nedelę išleidžiama Pridetka yra Seredoje be Subato
šduoane ir lažtuo ant Vertainio Meto 50 Pen.

Aukščiausiai yra nā bile kofio Posto priimami, arba
ir vacojų Drukorijoj

J. Revländorio be Sunaus
Tilžėje, Aukštote Ulyce, 67 (Hohe Str. 67).

Upatimat,

Drukorių Tilžės Releivio išleidžiami lažtuo po 10 Pen.
Pristulymai 20 Pen.

uz ložą imulseis Rahtais išpaustą Eile

Gromatos del Tilžės Releivio paties išrahomos yra
i Tilžė nuslunciamos.

Nro. 93.

Tilžėje, 19. Novemberi 1892.

13. Jahrgang.

Kas paslūtiname Čeze Švietė
nušidawe.

Iš Vokietijos.

Berlynne, 15. Novemberi. Giecorius be Giecoriene prieme Subatoj po Pietū Naujame Palociuje Aplankymq Saksū Karaliaus. Po Čiasnies wažiavo Giecorius su Saksū Karaliumi iš Potsdam i Berlynq ir pasidawe i Karališkaj Pili. Wakare Giecorius su Giecoriene, kuri ir i Berlynq atkeliaus išbuvo, i Potsdam sugryzo. — Nedeldienej pirm Pietū Giecorius be Giecoriene su Žiuponemis be Ponais sawo Apygardzio Diewo Szlužmai Bažnyčioje pribuwo. — Panedelyj pirm Pietū ciecoriškasis Pors iš Potsdam i Berlynq iškeliawo, jeib Giecorienę Friedrich, kuri Rytmetij iš München parwykuo buvo, idant Žiemai Berlynne Užsilaikymq imtu, pasweikintu. Ant Pietū nušidawe Atgalgržimas i Potsdam, iš kur Giecorius ant Zieg. 3 i Wernigerode ant Medziokliu Gromo Stolberg iškeliawo. Denah Gielorius ant Zieg. 6 parwyko. Giecorius mislyja Četwergo Wakare arba Petnyczios Rytmetij wenu Potsdam i Medziokles Pili Göhrde ant Medziokliu Nulaikymo iškeliauti.

Giecorius maskoliškai Pasuntini Gromo Szwalow per wienq didziq be labay puikę Dowaną taip aptropynjo kaip ir pradziugino, ir taję per Sztotsekretierę Walponi v. Biberstein Panedelyj paduti dawe. Dowana, kuri ant Atsigynimo pasluegiausio Susiejimo Giecoriaus Wiliaus su Maskoliu Giecorium i Kiel, kuriam ir Pasuntinis Gromo Szwalow pribuwo, dereti tur, pasidaro iš wieno $1\frac{1}{4}$ Meterio aukšto ir per puse Meteri placzio Ryko. Ant Vidurio prabakines Puses yra Giecoriaus Abrozas nū Krutines prasidedant Admirolo Uniforme su Orange-Ryšiu iodojo Greliaus Redo per Krutinę, apgubtas nū auksinosis ciecoriškos Kronos

ir gulinti ant Szakū nū Aužulo Lapū. Szitas, be Galo didę Vertybę turintysis Rykas grožino Panedeles Wakare Stalą prie wienos Čiasnies, kurę Grows Szwalow ant Garbes Sztotsekretiero Walponio v. Biberstein bej tojo Pačios kele.

— [Apie Reitimą musū Ministerijo] yra dabar kalbama, ir yra jau kaip Pasekejas Gromo Kapitwi tarp Centrumo komandierijantysis Gendrolius 8. Armekuro, Kawalrijos Gendrolius v. Loe, minejams. Jis yra Katiliks, 64 Metū sens ir geluji kaip kytrus Wyrs. Taipjau yra Paskalbos apie busentijji Atstojimą Karo Ministerio prasplatinusios ir kaip tojo Pasekejis Gendrolius v. Blume minejams.

— [Vokiski Nedū Suteikimai Prancuzams] yra išsiguldytinai reti. „Giecorystes Prirodymo Laikas“ apgarsono dabar, kad Giecorius Kronū Nedq 2. Klašses komandantui prancuziško Karo Šziepio „Hugen“ ir 3. Klašes prancuzišlam Sziepiejo Leitmonui Garnier nudalyjęs.

— [Paskalbos apie wisotinę Paganawijimą wieno maskoliškay-prancuziško Susiwienyjimo] yra paslūtiname Čeze prasplatinusios, koftai išitemhtinu Budu su Prisitaishmuis ant naujo Sudawadyjimo wokiskių Abazū susistrophyja. Dabar dar turim anoms Paskalboms su didzieis Abejanimais pries stotis, wienok jey toks Susiwienyjimas ir ne wisotinay atlitas butu, be Abejimo turim ji tilt kaip pastowinti laikti, ir ne galima apie tai klajuti, kad Prisitaishmuis tū Maciū, pries kurias musū Atsigynimas wienat statytis tur, naujausiai Čeze wis tolesnius Žingsnius daret yra. Su kitu priegadingu iš tikro pastowineziu Dalyku turim mes be jokios Sztukos rokuti. Nū Nagyrungos galim mes su Teisbybe sulaukti, kad ji prie Priežasties Guldymo bej

ir polityfikaji Švieto Vasiliaikymą kaip galima atvirame Bude apšviestu, jeib atvirai išpažyti galima butu, iš kokių Dalies tasai dabar daugiaus grumzdžiąs ir priegadingesnis pasidares yra. Vokiskieje Žmones tur ant to teisiu Prasymą tolimate Akies Mirksnyje, kur tokios macnios Apieross ant Padidinimo Atsigynimo Šylos nū jū prašomos tampa.

— 16. Nov. Didkunigaikštis Vladimir rytoj ant Apsilankymo prie ciecoriškajo Poro Naujame Palociuje parwyks, palydes Petnyczio Giecoriu ant Medziokles i Göhrde ir nū ten su Giecoriumi siczion atgal sugryb.

Iš Estreikiū bej Ungaru.

Maskoliškasis Waldzios-Pasekejas Petnyczio i Wny parwyko. Wiename Pasweikinimo Suraskyme urediskojo Wyño „Swetimujū Laikšo“ tampa minejama: Waldonai Estreikiū-Ungaru bej Maskolijos susiejo tame twirtame Welyjime, sawo Žmonems, taip kaip visai Europai Wakaju išlaikti. Laikas lufuriauja, kad Petersburgo to Išpažinimo ne bus užfiginama, kad tas pats Mieris wienat yis Uždawimas trijū Maciū Susiwienyjimo yra, kurrai, tilt Atsigynimo Praswolems darytas, niekq ne apgrumžzia. — Didkunigaikštis Waldzios-Pasekejas Subatoj pirm Pietū prie Grabo Karaliuno Rudolf wienq Wainiką padejo, pribuwo tada Diewo Szlužmai Kapelej maskoliškos Pasuntinystes ir Giecorių aplanę. Tasai ji atgal aplanke ir palydejo Didkunigaikštį Waldzios Pasekejį ir i Stubas Giecorienes. Didkunigaikštis Waldzios-Pasekejas tape wisur, kur jis atvirai pasirode, nū Žmoniū sirdingay pasweikintas.

Iš Prancuzijos.

Parize, 13. Nov. Prezidents Carnot bej Didkunigaiksciei Vladimir ir Aleksas pasidawe žendien pirm Pietū

ant Medziokles, nū kurios jie po Vietū sugržo.

— 15. Now. Wiens prancuzišks Laiškas maldūja, Policijos Prefektorui yra Žinia priejušt, buk noriamas, keliis Vietū Prirodymo Butus su Dyuamytu i Oraq paplaikinti.

Iš Maskolių.

[Abažū Perstatymai Maskolių.] Nū ištakmos Buses yra wienai didziei molikai Teitungai ražoma, kad Pranešimai keliu Laiškui apie naujus Perstatymus maskoliški Abažū tikra Leishbe yra. Perstatymai tūjau po Maneweriu vrasidejo ir dar dabar toliaus patenk. Rubežiaus Brukis nū Lourages iki Grajewo tampa su skaitlingais Padidiniuojais Kawalrijos ižredytas. Ir Lourage pati gauna Kawalrijos Garnizuną, facieig ji arti prie Rubežiaus gul; ikiol maskoliški Padawadyjimai ne arčiaus kaip pusantros Mylos su Abažū Upstatymais prie Rubežiaus liubedawo eiti.

Iš Spanyjos.

Solamančia, 16. Now. Kieme Pejar wienoj Swobdos Szwentej Buto Grindys ilužo. Septynes Personos yra nužudytos, dwylka sužiostos.

Iš Lietuvos bej abiejū Prusū Provincū.

* Padabotiną Ačiu dyjimą apie Pakorawojimą del Ižbuwimo iš Szules yra nesenies Korawones Senats Kamer-giriko ištareš. Keli Namū Lewai iž wieno reiniško Kreizo buvo pakorawoti, kadangi jie Ziemoj sawo Rudikius keles Dienas ne atteisindami Namiej palaikę buvo. Jie praže giriš. Ačiudvymo ir sawo Leishbe ant to gulde: esanti anose Dienose laba salta Pagada buvuſi ir prie to aukštay Sniego buvus, taip kad jū Rudikiei be Priegados del sawo Svetatos tą trijū Bertainiū Adynos ilgai Keliq iki Szules atliskti ne galej. Bonno Landgirikas ne prieme šitą Ačiteisinimą ir patvirtino statytojus Korawones. Girikas iždawadhyo: Koki aukštėsne Macis, kuri Szules Aplan-kymą tridino, nera matomą buvuſi, nesa tame pacziamę Čeze esantis kiti Rudikiei iš tū paczii Kiemo Daliu be Apfistojimo i Szule ateje. Apfustujū Renigijonas pries tą Ačiudvymą tape nū Kamer-giriko su sekanciu Ižguldymu atgal nurodytas: Kacieig Apfustiejie dabar pritenkamą Priežastį ant Rudikiu Atgalpalaikymo pridūti žinotu, nieko ne gelba, nesa jie šitą Priežastį nej pirm nengi po Rudikiu Atgalpalaikymo Szules Wyriaushbei ne pridawe, kas jū Pareiga buvo. Korawotinas „ne atteisintas“ Ižbuwimas ne tikt tada pasidaro, kad Rudikiei be pritenkancijos Priežasties iš Szules pasiliest, bet ir tada, kad esancijosi Ačiteisinimo Prie-

žastis ne pridūta, Ižbuwimas ne atteisintas tampa, o šitoj Dumoj esantis Apfustiejie korawotini pasidare.

* Apie Ipirkimo Pareiga Skal-bejū, Siuwejū i. t. t rodoji, kaip mes iš keliu mums statytū Klausymū matom, dar wis Abejojimai buti. Yra del to dar Kart ant to nurodoma, kad tos Personos, kurios wienintelius personiškus Bažlužyjimus prie leitanczii Darbo Dawejū apsiima, taip ant Paweislo Siuwejos, Skalbejos, kurios ant kožno Apsteliawimo Namūse sawo Kundū dirba, po Ipirkimo Pareiga stow.

* Numirus iujū Szwentes Nedeldienej, 20. Novemberi, taps wiſose ewangeliskose Bažnycioje rytinios bej wakarinos Rytpusū Prowincioje Ranckius ant Naudos Mielashirdingystes Ligonbucio nulaikomas.

Lilžeje, 16. Nowemberi. Subatoj išprowyjo wiens jau daugeriopay pakorawotas Darbininkas N. hizion wienoj Karciamoje tokį Szukawimą, kad jis laukan išmestas turejo buti. Per tai inirtęs sutruškino jis su wienu Ptytstukiu 150 M. wertaji Buto Langą, N. tape apkaltas.

— [Wagystes] Subatoj tape wienai Moteris iš Dilžes-Brusū ant Jawū Turgaus puše Gentnerio Kopucziū pa-wogtos. Kaip Wagilka tape Darbininke B. iš hizion išrasta. — Tolius tape Subatoj nū Wežimo wieno Gaspadoriaus iš swetur ant Juviū Turgaus wiens 7 M. werts warinis Katils pawogtas.

— [Prastą Kupczyštę] nesenies hizion wiens maskolišks Gaspadorius patyre, kursai su Žasimis ant Turgaus atejės buvo. Tam Wyrui berods paſiuke, 10 Žasims wieną Pirkeji rasti, taip jis ale Užmokesnio praže, gawojis ne tiktay wienat stambu nurodanti Ačiūliepimą, bet be to dar Szmotą Plegos. Gerasis Pirkejas yra dabar išrafas ir ant Pakorawojimo primaldūtas.

— [Nepalaima] Sziose Dienose tape wiename Pjowimo Malune ant Maluno Salos dirbanciam Kurentojui nū wienos Garū Mažynos Nykštys kairioses Rankos powisam nupjautas. Ižgastinguji Persulū ne atbodams sujektojo Nepalaimingasis sawo nupjautaji Pirktą, pakawojo ji Delmone ir pasidawe tada tikt prie Liekoriaus.

Lapynūse, 14. Now. [Balamuthste.] Keli smarkių prisigere Wyrui pasilinksmino žiose Dienose tūmi, Szuni prie Szafijos ant Naujojes gyvenancijoje Gaspadoriaus H. ant tojo Kiemo mušti. Bons H. papraže Wyrus, jo Dvarą prastoti, ir durniausiam tarp jū, taip jie jo ne klause, lengvien užkrito. Muštas išstraue wienok Peili ir H. uit i Galwą dure. Antras Duris pries Su-

jeistojo Krutinę perstveržę palaimingu Budu tikt per Drabužius. Wisay nū Kraujo apbegtas pasidawe H. prie Liekoriaus. Bons H. yra Duri prie Smilines gawęs; jis dabar sunkių serga.

Kintūse, 14. Now. [Palinksminges Medziokles Nušidawimas] nesenies kaimyniškame Kieme M.-S. atsitiko. Tris Medziotojai buvo tus nū jū samdytūs Laukus taip galima ašlyan perješkoje, ale apgailetinu Budu be Paſiukimo. Kaip jie Wakare artimoj Karciamoje i M. prie Stiklo Gruko apie sawo Nepastiskimą nusramdę buvo ir Namūn keliama, rodosi jiem, kad Palaima jūs tikt dar ne prastojuſi. Ant wienos Rugienos išwydo jie tamſius Daiktus, kurie ſen ir ten begino ir tikt Stirnos te galejo buti. Per geraymerhtą Szumi jie Gywoli partieſe. Jū Dziaugmas ale weik nuſſmutnyjo. Prie Artynatbegimo pasiwerete Stirnos i Awi, dwi gulejo ant Žemes ir kovojo su Smerciu, antridviem raiſdamos žalin pabegant. Awių Apturetojis, Gaspad. K., dare berods pigieytačiau ale turejo 25 M. apraudojami buti.

Nū Rubežiaus, 12. Now. [Razbajus.] Wiens pasturis Kupcjalninkas iš Wilkowiskiū buvo pirm 14 Dienū po Pardawimo sawo Apturejimo i Bladislawowa ištraukęs. Bračiustoj Nedelej buvo jis ant Parsigabenimo Pirkimo Piningū dar Kart sugržęs ir pasidawe po Atlifimo sawo Reikalū Wakare su sawo Dukterē ant Namū. Jūdu wienok Namūn ne parejo. Antrame Ryte tape tuštis Wežims Girej arti prie Kelio atrastas, ir netoli gulejo ir tiedvi Personos su sumuštomis ūkuolemis bej wiſo Kurto aprabawotos. Dukte po keliu Adynū pasimire, Lewis ale dar atsigawo, wienok dar wis be Rusimanymo yra. Sawo Drugio Sopavimūsė jis tankių Wardus n'ištakimū Personū minejo, pagal kurius Perklauſinejimū bej ūžimti tape.

Nū Rubežiaus, 14. Now. [Wagyste.] Naktyje nū Petnyczios ant Subatos tape Gaspad. Czeltis iš Gr.-Gra-bupiū trys weiſlinios, 60 M. wertos Awys iš Staldo pawogtos. Labay sargusis Szū tape puše užmuſtas prie Staldo atrastas. Nū Wagiū nieko niera žinoma.

Goldap, 13. Now. [Maskoliška Pagalba.] Sziose Dienose buvo ant Dvaro Gaspadoriaus B. Golubhnūse Ugnis iſfilaužusi, kuri keliose Adynose wieną didę, su Jawais pripildyta Skune bej wieną Staldą su Paſaro Zopostais i Pelenus pawerte. Ir Gywenamoji butu Liepsnū Plešimui tekusi, jej ne wiens maskolišks Kapteinis su 15 Wyrais atejės butu, jeiš Žrobą apgintu.

Zalnieriui prie vos pakeliamojos Karščio pakasiningas ant apgrumstujū Stogū ištriwojo ir ne pailsdami Vandeni pyle. Tikt kaip Priegada pažalinta buvo, pasidame Apiciers su savo žmonemis ant savo Szlužmos atgal.

— 14. Nov. [Naujas Gelžkelis.] Pons Landrots Zachmann su wienu Deputacijonu prie Vono Ministerio pasidawe, jeib tojo greitą Gelžkelio Išbu-dawojimą nū Karaliauciaus per Friedland, Gerdauen, Angerburki, Goldape bey Szatalupenus melstu.

— [Medziokles Nepalaima.] Pirm triumpo tape ant Dwaro G. Warymo Medziokle nulaikyta. Pons Amtsborsters G. iš R. žome, kaip Warymas jau užbaigtas buvo, ant wieno Bredžio, karsai ir kaip rodes negħws parpūle. Kaip ale Oberhpesteris Pons G. Bredi karsai dar Ghwasties rode, sugauti no-rejo, Bredys paħoħo, użpūle inirteg Bonq G. ir ji keliore Wietose apatinioj Kuno Dalyj ne priegadiningay fużeide. Bredys tape antroj Dienoj Szakumħne negħħws atrafas.

Karaliauciuje, 16. Nov. [Per wieng Quili] tape Subatoj Miesininks B. iš M. sunkej sužeistas. Jis buvo tā piltaji Ghwoli nū wieno Gaspadoriaus pirkes, ir jeib ji ant Pagabenimo surištū, pasidame Miesininks i Staldq, wienam Bernui Duris iš Lauko užlailant. Umaj Miesininks aizkieni sužuko, ir kaip Durys atwertos tape, stowejo jis Komoj su Quiliu. Tikt kaip su Kolais ant pikojo Gywolio mušama tape, jis savo Apierq paleido ir ant Kiemo bego, ir dabar iħxrode, kad Mistrii deziniojo Keto Miesa nū Kielio ili Va-slepniu nū Kaulo atpleħta buvo. Užjau tape Bedos Užriħims pridetas, iki wienok liekoriskla Pagalba prigabenta ga-lejo buti, buvo Kraujo Patrotka tokididi, kad tas hieip shlings Wyrs iš wieno Apnykimo i kitā pūle. Ghwastis to Wyro auktoj Priegadoj stow.

Ortelsburg, 14. Nov. [Pailiejie ne iħsniksta] Taip buvo wienam Lau-kininkui kieme Alt-Ukta keli Stukie Galwijū padwej. Kadangi jis prissi-bijojo, kad ir likusiejjie Gywoliei iħdwes, klausie jis Darbininkes B. Nodos. Toji sali, Galwijai esq; apżynauti, ji turinti ale tā Dowanq, jūs atżynauti, kad ji sekancjuus Daiktus gaus, kurius ji tam Dalykui priwalo: 14 Mastu Komu Ap-traukali, 1 Porq Kurpiu, 1 Priegalmi, 2 Awis, Jawu, 1 Slepeta, 1 Porq Sztrumpu, Bumbuliū, 1 Wigtu, Mie-sos, Lažiniū, Szphyrtaus, Wilnū bey 14 M. gatawū Viningū. Kaip ta Boba wijsus fitus Daiktus su tais Viningais gawuſti buvo, jei ir nū Laukininko dar 100 Doleriū pažadetti tape, jen jis kunszt gelbesenti, ji Aptiekoj neizklady-

janti Pulveri dūtis dawefi, kuri ji Gywoliams i Pažarq imaiše. Kadangi ale Gywolei nieko ne stolojo, pasilikojie, kaip iš sawes iż-żismano, sveiki. Tame Tarpe gawo tā Dalykq ale Wyriausybe patirti ir tures ta Motera dabar prie Korawones Sudo atslierti. Paikas is Laukininks ale pasilielt apjūktas.

Landsberg pr. W., 15. Nov. [Ant Smerties prasiudyta] tape ġendien nū Prisaikintuji Sudo Nasle Arndt iš Driesen, kuri Ligontuthj, kur ji ant Par-gimdhmo Briemimq radusi buvo, sawo naujey gimiġi iż-żejkini Kudiki po keliū Dienū nusmaugust yra. Nū septuñi Kudikiū, kurius ji turejusi, yra ħeċċi labay saunoj Senatwej mir.

Morungu se, 14. Nov. [Milžin-Roputes] Laukininks J. iš unction yra he Galo didzias tifras Milžinroputes dagojies. Wiena Ropute swere 4 Swarus ir buvo per daug wienam Pawalgymui keturioms Personoms. Wiena kista Ropute swere 5 Swarus.

Braunsberķi, 14. Nov. [Per Silke nutrokkęs.] Pirm keliū Dienū buvo Kerdzius Barowski iš Heinrikau wienoj Karcziamoj i Gr. Rautenbergi iż-żikk, walge tenpat wienq Silke ix prie to Stiklq Wywo. Umaj susmuko jis ir ant Wietos pasimire. Buvo dabar misħjama, kad jis Nūdū emej; Skrodimas ale iħrode, kad Stukis Silkes Sztemplej iż-żiġi ir taipo Smerti iħpprowejeg.

Strasburķi, 12. Nov. [Naujinimq] kuri Lewai pagiria, ir kuriar Ateitine didżi Werthbē pažada, yra Molhetojies R. iš N. iwedes. Jis dūda Waikams moteriskus Ranku Darbus Szulej drauge mokitis. Waikai pafirodo labay akyli ir dirba fu didziu Noru-Pareina ale Wakaras, tay ne tur Wai-kai nej Ħeġo neygi Noro, kaip pirma kad Kieme walkiotis, bet kożnas ima sawo Darbq i Ranku ir mezga Sztrumpas arba laboja su mediniu Rabu Pirktines saw bej sawo Broliams iš Wilnū, kuriar hieip halin mesti liubjama tampa. Ypacjey diaugias Motinos iš to, kad Waikai weliaus ir fiuti bej lepht i moħpis. Szita Kunsta jiems prie Zal-nierystes Ħeġo labay ant Naudos bus.

Elbing, 14. Nov. [Kokius Ineximus gerap laikomos Karwes igabena] rodo sekantiejjie Prilhginimai: Gasp. J. Oberkerbswaldej tur 8 Karwes, kurius jam Ħeġo nū 1. Nov. 1891 iki 1. Nov. jis Meto 40 480 Stopas Pieno atgabeno. Piens, kuri J. Rezerjei Oberkerbswaldej pardawew, tape su 8 Pf. uż Stopq użmoketas. Kadangi wiena Karwe lygiej rokujant 5060 Stopu Pieno darwe, tay ineże Piens nū wie-nos Karwes wienamie Mete 404,80 M.; prie to pareina dar Ineximus uż Werbi

(kolie 20 M.); wiena Karwe igabeno tangi sawo Apturetojui 424,80 Mrk. Gywolei, kuriie fitaq bagot qaudaq igabeno, yra nū holendiskos Weisles ir gawo apstingay Szlos Pažaro.

"Istemyk gerap" apie Snukio bey Nagu-Liga.

Pikoji Snukio bey Nagu-Liga, kuri wijsiems pažystama, żemeje ponawodama bauglu Budu nū wieno Ramo i kitā sliejas ir iħ-pxrojja Gywoliū Apturetojams dibžiausias Patrofis.

Aygaisetinu Budu yra daugiausien wijsiems Nepożiņims tos Ligos bey jos bidzioses Philippino Pilegados arba Lorawotins Past-tyczlawimas, karsai Ligos Liepnai ne ikt ne iż-żejt, bet wis iš naujo aukstay iżmużi dura. — Ant Attignimo pries Snukio bey Nagu-Liga yra pagal Iżjaktyma pagħru Gal-wiġi Vickeriū kanċċien rekklinga, prie kożno Gywoliū Piukimo didzjaus Apissaugojim pro-wiċċi. Reikia ypacjey ant menklausio Ra-fidimo dabol, nesa Ligos Szymjei yra tankley labay pakawoti. Naujey pirkli Gywoliei ne iur nieku Budu iż-żau tarp fitu Gywoliū i Krwaj pareiti, bet tur popir pper 14 Diegas f'idriu laikomi ir aktar apħabojami buti. Toltai ne wienat Galwija, bet ir Awims bey Riaulems għaliha, nesa Philippino Daiktai yra wijsiems fitiems Gywoliū tie-paċċi; jie pasidaro iš nematōm mazu Gywaliċċi, smulku taip wad. Skiltgħrybeliū, kuriie wiſur, kur susiex Gywolis stow, Miliżonais prie wiċċi Daikiū pristimba. Vernai, Mergos bey kito Personos ne turetu nieku Budu neswejkus bey sxejkus Stalbus lygu Ċeċju apħlużi arba aplankhyti. Nidai taptu per tai iš-żi wieno Staldo i kitā i-wellami. Swetimoms Personoms, iš-żi kur jis ir-par-eit, reikia kanċċiżi Fejjiż i-swejk Staldo uż-żdra. Lengħus bey mielas tas Iż-żiġi mas-sa, iż-żiġi Stalbus iż-żiġi taptu. Miesininkai bey ypaċċi Galwijū Kuċċjalninkai tur kaip prie-gadningi siejje Iż-żewġi Stalbi nū Gywoliū t. e. nū Staldo atstu laikomi buti. Ale ir-nejġi Miejsi Daiktus, Pažar i. t. t. gal Philippimas labay lengwiegħ uż-żewġi Stalbi buti; wijsiuk Budu reikia saugotis, toltai nū neswejkos Dwaro aida Kainyno ir-żi. I. prianti. Ir-ġi per wieninteli Užejimq ant Keliū bey Ga-niżi i. t. t. kur pirm to neswejkus Gywolis arba tejo Paħlużi toj-jeġi ejes yra, galima Lig-ġi.

Tai yra wijsay pikkis Dalykas, ale ja' d-abot ingessiu reiktu buti. Tas "ak lq! tai wijsas tiki ne gelba — parein ji, tay parein ji tikt!" yra unction Paikste, nesa tada ne butu wekk nejxokko iż-żewġi Galwijū Naga-dauqiaus wijsi Ciecorysti. Iġa juk Tieja: tankiex mus Lig-ġi wijs Apissaugojimo ne at-bojan Mazumq uż-żgħaż-za, kitali ale turetum mes je wijsay twiċċi ant Kaflo, kad meß Priegados Ħeġo tā Dalykq ant lengwosse Pu-ż-żebi. Mes ne priwalom pasakoti, tokkos didzios Patrotkos, Viningu Mahnoj ir-kito, Gaspadoriams iš-nejse Staldo uż-żgħaż-za.

Iġi Snukio bey Nagu-Liga tacċiaw wijs Apissaugojimo ne at-bojan iħsnau, tay tur Galwijū Vickeriū ant Nodos pritraukiomas buti; ir-ġi jis gal powiṣam twiċċi Prilhġim prie Drabużiū i. t. l. neżjotti, ale toltai ne

gal daugiaus i Klausymą pareiti, kadangi Liga juk be to cze yra. Žis tūkstir pries tai tinkanciausias Pryprowas. Rodq dūdasi mes: ne nusiqas pries Wartojimą geray išfibandžiusios Pryprowos neyti tada, kad ji taw per brangi pastrodo. Visotina greta Pagalba yra daug pigesni laip ilgas Ligos Nutėsimas.

Akar iš paslutiinių Metuose yra tarp naujujų Nagū-Ligos Apgalejimo Pryprowu kelių išskelusios, kurios prie labay rupestingo Wartojimo didey gerus Passikelimus turejo. Toses yra: 1. Pyoktanin, 2. Lysol bej 3. Dithion. Wartojimo Budq padawadyja Galvijū Liekorius. Nr. 1 yra brangus; laip Pulveris Pleczkelese už 10 Gramu už 90 Pf. gaunamas. Reikia 1 Gramą i 1 Stopą Wandens išleisti ir per tai gauname giliey rožparvi Aileidimą, kuriu ant Gywoliū ūdos bej musu ranku i. t. l. lygu Parwą padaro, kis Parwas ale meliaus per gruntingą Mazgojimą wel prapūle. Pryprowa esanti dau-

geriopay labay geray Prywymą turejusi. Nr. 2 esanti pagal Walscę. Galvijū Liekorius M. Reuter iš Karlstadt gerausiey maczjant menkiausiey priegadinga bej tūkyg pigiausiai Pryprowa pries Nagū Liga. Ji tampa kaip Salwe arba ir atleista wortojama; ir kaip Numazgojimo Wandu ant Neižladingaydarymo nesweičiu Staldū i. t. t. Nr. 3 tampa nu Kreizo Galvijū Liekoriaus Renner Dieburhij ypatiskai priewlyjama, jis wortojo je taip iš Wirkhaus kaip ir iš Widaus ir sprendzia jos Prywymą aulželzlaus kaip seniūnij Pryprowu: Karbol-Rulscio, Salicyl-Rulscio, Kreolino, irgi Lyzolio. Ta Pryprowa yra ir brangi, 1 Kilo (2 Swarai) kaičių tokius 25 M. Ji tampa kaip Salwe, Barslymo Pulveris bej su Wandenu atleista wortojama, atsileidzia lengwiey Wandenuj ir paliek Wandeni skafstu. Ji tampa Gywoliams, tokius 5 Gramus i wisą Pagirdymą, ir i Widu idūta.

Nu paties Laukininko wortojamos gal wisos kitos Pryprowos tikt buti, jey Gal-

wisų Liekorius pirm to Pamokinimą ant to dawes yra. Be tojo graudenam mes pries tai: toltais galetu hieip tankiey daugiaus išladyti laip maczti.

Wytiausis Laukininko Uždavimas pasilikt, Liga nu savest atstu laikyti: toltais yra lengwiaus, ne kaip taje gydyti.

Malkos Vardawimo Čamynai.

21. Nov. ant Zieg. 9: Desterkius Račiamoj, Oberfirsterijos Dienjen.
21. . . . 10: Lengfenin Uje prie Lengus Oberfiršt Uje Trapponen.

Girkiškas Vardawimas.

Szibas Nr. 168, Didumas: 0,12,80
Gektarai, Reinertrags: 0,10 Dol., 21. Novemberi pirm Pietu ant Zieg. 10 prie Szilokarcziamos Amtsgrifto.

Berino Prekių-Deve

Kublis Popieriaus-Piuningis 17. Novemberi.
100 Rbl . . . . 200 Mt 05 Pf.

Apžakymai.

Benno Mer,

Dantū-Liekorius,
Tilžėje, Goldschmiedestraße 9,
prie Kampo Wandens-Ulyciōs.

80 Baznyčios Giesmes,
Mišknuhy
(Stackis, Franko, Oranto),
lietuvišk. Katgismas,
Psalmu knygas, Raštelius
i. t. t.
gaunama prie

J. Reylander'io ir Sanaus,
Tilžėje, Aufstojoj ul. 67.

Del veik busencijo kūpcytes
Padawimo pardidū mano

Manufakturos Lawornis
uz bej po kaftu Preles. Čyztas
Vilnas, Bucklingius
bez wisu katus Vilnū Da-
lykus labay pigiey ir tikt
uz twirtas Preles prie

Johann Kohnert,
Tilžėje,
ant Pachhof- b y Aufstojoj Ulyciōs
Kampo Nr. 9.

Pigiey
Geriausiai Eukara Stuljje
32 Pf. ant Swaro,
Geriausiai Mežkabode
30 Pf. ant Swaro,
Ger. amerik. Petrolija
20 Pf. ant Stopas.
Silkes labay pigiey prie

F. W. Eliseit,
Tilžėje, Wokietzū Ulyciōj 74.

Tilžės Keleiwo

Kalendros

ant Meto

1893,

365 Dienas turincio,

Preke

25 Pen.,

yra gaunamos

Reyländerio

Knygu-Drukorijs,

Tilžėje,

kaip ir prie wisu Kalendru

Vardawėja.

Miežlus

ant Pawežimo tuiu ant 1 Meto
padutti.

Karl Pieck, Tilžėje,
Wokietzū Ulycz. Nr. 23.

Kaledu Medzio Prikabinimus

apstingay maikytus kaip Pa-
wyzdzius, Gywolius, Žwaigdes
ir t. l. Skryne su 440 Stukiū
2,80 M., Paslyuzmokejims. Prie
3 Skryniū Parsuntumis dykay.

Paul Benedix, Dresden-N.12

Pat - H - Stollen

Stets scharf!

Kronentritt unmöglich.
Das einzige Praktische für
glatte Fahrbahnen.

Preislisten und Zeugnisse
gratis u. franco.

Leonhardt & Co.
Berlin, Schiffbauerdamm 3.

(Išiusta.)

Mano Wietoj prie Ponu Sachsenröder bej Gottfried Leip-
c kij nusplikinau až su werdanciu Eukoriu mano
Ranką. Per kęs Nedelės až pries tai wisas tikt galimas
Pagalbas wortojau, iki až ant Peikalbejimo mano Gaspadines
Ringelhard-Glöckner'io Ronu- b.y Gydymo-Plo-
steri*) wartoti pradejau. I 8 Dienas his Plosteris mano
Ranką powišam išgyde, ir až galiu wel prie sawo Darbo
etiti. Wisiems taip kenciantiems priewlyju až šaunu ji
Ringelhardt-Glöckner'io Plosteri.

Karl Werner,

Poniatowskystrasse 11 Leipcikyj, 31. August 1881.

*) Su Sargybės Marke ant Dezelia gaunamus po
50 Pf. (podraug su Wartojimu - Pamokinimu) wisose Aptiekoje Tilžėje, Aptiekoje Pono D. Lasker Münchenhof-
strasse 11, prie H. Kahle, Altstädt. Langgasse 74, G. Müller
Bergplatz 2 bej wisu Aptieku Karaliauciuje; Erich Jser
Katyčiuse; Fr. Hinž Pilaiwoj; kaip ir iš Aptieku Miestu
Allenstein, Bartenstein, Fischhausen, Gumbinnen, Drutes, Kau-
fena, Kraupiškiai, Labgawōs, Letčia, Mėlaukiai, Klaipedas, Pil-
faines, Prėkules, Ragaičes, Rusnės, Skaisgiriai, Szalupėnū,
Ziliai, Teplawōs, Wēluwōs i. t. t. Gydymo-Atlitudymai tenay
yra parodom. Primin.: Reik geray ant wiržuž stowinečiōs
Sutcmarkes padaboti.

In unserm Verlage sind folgende

Deutsche Kalender für 1893

erschienen:

Großer Tilsiter Familien-Kalender,
Preis 40 Pf.

Kleiner Tilsiter Familien-Kalender,
Preis 20 Pf.

J. Reylaender & Sohn,
Tilsit.

